

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Баянхонгор аймгийн Бөмбөгөр сумын Засаг даргын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Аудитын код: БНА-2024/7/НА-СТА-ТТЗ

<p>Баянхонгор 2024 он Цахим хуудас: www.audit.mn</p>	<p>Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга, Тэргүүлэх аудитор: Б.Мөнхбат Утас: 99007576 Цахим хаяг: munkhbatb@audit.gov.mn Ахлах аудитор: М.Алтантуяа Утас: 80112188 Цахим хаяг: altantuyam@audit.gov.mn Аудитор: Н.Бүнчинсүрэн Утас: 99049866 Цахим хаяг: bunchinsuren@audit.gov.mn</p>
--	--

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл.....	3
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан.....	5
2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан.....	8
2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан.....	8
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан.....	8
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн тайлан.....	10
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА.....	11
3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт.....	11
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал.....	11
3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд.....	12
3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга.....	12
3.5.1. Мөнгөн хөрөнгө.....	12
3.5.2 Авлага.....	13
3.5.3 Бараа материал.....	13
3.5.7 Үндсэн хөрөнгө.....	14
3.5.8 Өр төлбөр.....	15
Эх сурвалж: Баацагаан сумын 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан.....	15
3.5.9 Засгийн газрын хувь оролцоо.....	15
3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв.....	16
3.7 Орлогын данс.....	16
3.8 Зардлын данс.....	17
3.9 Төсвийн гүйцэтгэлийн талаарх тайлбар, тодруулга.....	18
АУДИТЫН ТАЙЛАН.....	20
4.1. Ерөнхий зүйл.....	20
4.2 Материаллаг байдал.....	20
4.3 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал.....	21
4.4 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт.....	21
4.6 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт.....	21
4.7 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал.....	22
4.8 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг.....	22
4.9 Аудитын гол асуудал.....	22
5.1. Зөвлөмж.....	25
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ.....	27

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар
ЗДТГ	Засаг даргын Тамгын газар
ИТХ	Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурал

Г БӨМБӨГӨР СУМЫН ЗАСАГ ДАРГА Г
М.БАЯРСАЙХАН ТАНАА

**БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

310 дугаар байр, Лувсанданзанжанцангийн
өргөн чөлөө 3 дугаар гудамж, Номгон 1 дүгээр баг,
Баянхонгор сум, Баянхонгор аймаг, 64101
Утас: (976) 70442584

Цахим шуудан: procurement.bayankhongor@audit.gov.mn

2024.03.25 № 2/98
танай _____-ны № _____-т

Г **Өөрчлөлтгүй дүгнэлт** Г

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.3-д заасны дагуу Бөмбөгөр сумын Засаг даргын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бөмбөгөр сумын Засаг даргын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторовын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторовын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан.

Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Байгууллагын удирдлага нь санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангаа бэлтгэхдээ нягтлан бодох бүртгэлийн тасралтгүй байх зарчмыг ашигласан байна. Цаашид тус байгууллагын талаар чиг үүрэг нь өөрчлөгдөж татан буугдах, нэгдэх асуудал гараагүй тул байгууллагын тасралтгүй байдлын талаар нөхцөл үүсээгүй гэж үзсэн болно.

Аудитын гол асуудал

Аудитыг гүйцэтгэхэд аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалт хийх шаардлагагүй болон хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй нөхцөл үүсээгүй тул бидний олж авсан нотолгоо нь аудитын дүгнэлтийн суурь болоход хүрэлцээтэй, зохистой гэж үзлээ.

5020369

Тус сум нь 15 нэр төрлийн орлогоор 579,173.9 мянган төгрөг төвлөрүүлэхээс 518,731.3 мянган төгрөгийг төвлөрүүлж нийт орлогыг 89.5 хувьтай биелүүлсэн байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Бөмбөгөр сумын 2023 оны хөгжлийн төлөвлөгөөнд 41 арга хэмжээ хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж 27 арга хэмжээ үр дүнтэй, 12 арга хэмжээ тодорхой үр дүнд хүрсэн, 2 арга хэмжээ эрчимжүүлэх шаардлагатай ба жилийн эцсийн хэрэгжилтийн дундаж хувийг 87.6 хувь гэж дүгнэсэн байна

Бөмбөгөр сумын Засаг даргын санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангаас бусад үйл ажиллагааны тайлан, мэдээ, гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлт зэрэг мэдээлэлтэй танилцсан. Танилцахад материаллаг буруу илэрхийлсэн зүйл илрээгүй.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Бөмбөгөр сумын Засаг даргын санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР

Б.МӨНХБАТ

2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/ мянган төгрөгөөр /			
Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,078,796.4	1,224,227.3
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	575,273.9	344,395.5
31200	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	575,273.9	344,395.5
31210	Төгрөг	575,273.9	344,395.5
31211	Төрийн сангийн харилцах	575,273.9	344,395.5
33	АВЛАГА	166,748.0	203,206.6
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	14.8	0.0
33400	Зээлийн хүүгийн авлага	0.0	14,737.1
33500	Бусад авлага	0.0	58,187.8
33510	Байгууллагаас авах авлага	0.0	58,187.8
33600	Зээлийн авлага	166,733.2	130,281.7
33610	Дотоод эх үүсвэрээс олгосон зээлийн авлага	166,733.2	130,281.7
33612	Хувь хүмүүст олгосон зээл	46,733.2	15,781.8
33615	Хувийн хэвшлийн аж ахуйн нэгжид олгосон зээл	120,000.0	114,499.9
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	336,774.5	676,625.1
35100	Түүхий эд материал	7,457.3	7,457.3
35110	Тусгай зориулалттай материал	7,457.3	7,457.3
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн	14,930.4	12,926.4
35400	Хангамжийн материал	314,386.8	620,212.6
35410	Бичиг хэргийн материал	200.0	200.0
35420	Аж ахуйн материал	26,291.6	34,581.6
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	20,305.2	27,791.4
35450	Барилгын засварын материал	90.0	0.0
35470	Бусад хангамжийн материал	267,500.0	557,639.6
35600	Мал амьтад	0.0	36,028.8
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,218,743.8	1,239,223.3
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	1,218,743.8	1,239,223.3
39200	Биет хөрөнгө	1,197,857.7	1,219,843.7
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,279,759.3	1,284,759.3
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-370,736.9	-432,302.3
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	238,961.4	221,607.0
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-229,206.4	-204,834.7
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	392,979.1	432,379.3
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-266,173.6	-222,169.7
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	74,434.7	75,234.7
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-51,256.5	-55,248.9
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	146,424.9	146,424.9
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-20,295.4	-28,973.0
39217	Ном	2,967.1	2,967.1
39300	Биет бус хөрөнгө	20,886.1	19,379.5
39301	Програм хангамж	750.0	750.0
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-550.0	-662.5
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	29,501.0	29,501.0
39304	Хуримтлагдсан элэгдэл	-8,814.9	-10,209.0
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	2,297,540.2	2,463,450.5
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	14,924.3	7,373.4
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	14,924.3	7,373.4
41300	Өглөг	14,924.3	7,373.4

Бөмбөгөр сумын Засаг даргын 2023 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	485.3	0.0
41360	Бусад өглөг	14,439.0	7,373.4
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	14,366.9	7,366.9
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	72.1	6.5
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	2,282,616.0	2,456,077.1
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	2,282,616.0	2,456,077.1
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	531,874.8	531,874.8
511002	Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө	531,874.8	531,874.8
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	1,176,470.6	1,378,531.8
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	3,607,181.2	1,262,670.6
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-2,430,710.6	115,861.2
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	574,270.5	545,670.5
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	2,297,540.2	2,463,450.5

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/ мянган төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	2,196,089.39	880,175.50
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	538,350.94	526,885.86
110	Орлогын албан татвар	213,921.70	261,301.25
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	213,921.70	261,301.25
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх	145,823.94	186,082.26
110002	Үйл ажиллагааны орлого	19,158.50	19,640.88
110003	Хөрөнгийн орлого	34,415.09	45,140.82
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	14,524.17	10,437.30
113	Хөрөнгийн албан татвар	56,573.27	42,950.14
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	6,202.57	9,490.66
113002	Бууны албан татвар	2,850.00	2,070.00
113004	Малд ногдуулах албан татвар	47,520.70	31,389.48
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	267,855.96	222,634.47
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	8,156.47	18,196.40
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	2,866.47	1,167.00
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	400.00	300.00
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	4,890.00	16,729.40
1181	Газрын төлбөр	22,131.73	65,654.53
118101	Газрын төлбөр	22,131.73	63,722.53
118102	Дуудлага худалдаа	0	1,932.00
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	237,530.27	131,708.97
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	237,530.27	131,708.97
1183	Бусад татвар	37.50	7,074.57
118301	Бусад татвар	37.50	7,074.57
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	307,593.76	235,577.49
120	Нийтлэг татварын бус орлого	307,593.76	235,577.49
120003	Торгуулийн орлого	111,062.30	89,821.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	10,680.82	28,388.03
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	3,115.22	28,388.03
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	7,565.60	0
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	171,850.64	52,433.23
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	14,000.00	64,935.24
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,350,144.69	117,712.15
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	8,844.10	8,044.39
131003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	8,844.10	8,044.39
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	23,238.69	109,667.75
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	23,238.69	109,667.75

Бөмбөгөр сумын Засаг даргын 2023 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,318,061.90	0
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	677,897.90	0
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	356,228.40	0
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	283,935.60	0
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	1,708,351.50	1,468,496.30
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,708,351.50	1,468,496.30
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	741,417.80	1,220,477.90
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	292,470.30	460,281.11
210101	Үндсэн цалин	288,776.45	334,286.72
210102	Нэмэгдэл	2,125.90	107,899.88
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	600.00	8,209.00
210104	Урамшуулал	967.96	9,885.51
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	36,881.54	57,831.11
210201	Тэтгэврийн даатгал	25,022.66	39,372.47
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,064.32	4,632.05
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,344.77	3,692.44
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	586.85	903.76
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	5,862.93	9,230.39
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	28,411.72	43,050.81
210301	Гэрэл, цахилгаан	8,855.32	10,518.14
210302	Түлш, халаалт	19,556.40	32,504.67
210303	Цэвэр, бохир ус	0	28.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	67,719.01	150,818.75
210401	Бичиг хэрэг	8,050.30	21,254.85
210402	Тээвэр, шатахуун	50,186.61	51,094.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	752.50	827.60
210404	Ном, хэвлэл	578.60	480.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	7,500.00	15,734.70
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	651.00	3,140.00
210409	Бараа материал шилжүүлсний зардал	0	58,287.60
2105	Нормативт зардал	2,595.50	3,958.00
210502	Хоол, хүнс	2,595.50	3,958.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	5,297.00	21,455.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	0	15,020.00
210604	Урсгал засвар	5,297.00	6,435.00
2107	Томилолт, зочны зардал	3,316.00	7,360.00
210702	Дотоод албан томилолт	3,316.00	7,360.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	158,475.78	259,072.19
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	154,425.04	251,493.57
210803	Даатгалын үйлчилгээ	81.68	881.20
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	95.24	2,313.59
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	62.00	136.25
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	3,811.82	3,764.00
210807	Газрын төлбөр	0	483.57
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	146,250.95	216,650.93
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	36,007.25	113,032.38
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	6,949.50	8,652.25
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	103,294.20	94,966.30
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	966,933.70	248,018.40
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	65,196.97	8,550.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	31,490.00	4,045.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	31,706.97	0
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,000.00	4,505.00

Бөмбөгөр сумын Засаг даргын 2023 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	901,736.74	239,468.40
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	886,297.40	239,468.40
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	8,364.77	0
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	7,074.57	0
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	487,737.89	-588,320.80
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	2,918,448.46	0
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	4,997.00	0
225010	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Үндсэн хөрөнгө	2,671,705.36	0
225011	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Бараа материал	241,746.09	0
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	-2,430,710.57	-588,320.80

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/ мянган төгрөгөөр /					
Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
1	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,653,537.0	1,498,611.5	1,703,101.8	4,855,250.3
10	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	531,874.8	574,270.5	1,176,470.6	2,282,616.0
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	531,874.8	574,270.5	3,607,181.2	4,713,326.5
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-1,121,662.2	-924,341.0	1,904,079.4	-141,923.8
9	Тайлант үеийн үр дүн	0.0	0.0	-2,430,710.6	-2,430,710.6
11	2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	531,874.8	574,270.5	1,176,470.6	2,282,616.0
20	2023 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл	531,874.8	545,670.5	1,378,531.8	2,456,077.1
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	531,874.8	574,270.5	1,262,670.6	2,368,816.0
12	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.0	0.0	86,200.0	86,200.0
14	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0.0	-28,600.0	0.0	-28,600.0
19	Тайлант үеийн үр дүн	0.0	0.0	115,861.2	115,861.2

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/ мянган төгрөгөөр /					
Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	Зөрүү	Хувь
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,957,404.2	1,638,157.9	319,246.3	83.7
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,190,444.7	1,109,405.1	81,039.6	93.2
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,181,194.7	1,100,855.1	80,339.6	93.2
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	460,611.0	460,494.2	116.8	100.0
210101	Үндсэн цалин	294,678.9	291,427.6	3,251.3	98.9

Бөмбөгөр сумын Засаг даргын 2023 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

210102	Нэмэгдэл	151,645.0	135,703.1	15,941.9	89.5
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	800.0	8,809.0	-8,009.0	1,101.1
210104	Урамшуулал	0.0	11,690.6	-11,690.6	#DIV/0!
210105	Гэрээт ажлын хөлс	13,487.1	12,863.9	623.2	95.4
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	58,741.9	58,741.9	0.0	100.0
210201	Тэтгэврийн даатгал	39,215.2	39,215.2	0.0	100.0
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,399.5	4,399.5	0.0	100.0
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,387.2	4,387.2	0.0	100.0
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	976.3	976.3	0.0	100.0
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	9,763.7	9,763.7	0.0	100.0
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	268,369.2	259,180.4	9,188.8	96.6
210301	Гэрэл, цахилгаан	40,793.0	38,186.5	2,606.5	93.6
210302	Түлш, халаалт	223,276.2	217,687.0	5,589.2	97.5
210303	Цэвэр, бохир ус	4,300.0	3,306.9	993.1	76.9
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	60,054.9	59,819.1	235.8	99.6
210401	Бичиг хэрэг	8,665.3	8,628.9	36.4	99.6
210402	Тээвэр, шатахуун	27,766.6	27,737.5	29.1	99.9
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,126.0	1,999.6	126.4	94.1
210404	Ном, хэвлэл	500.0	480.0	20.0	96.0
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	17,855.0	17,833.1	21.9	99.9
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	3,142.0	3,140.0	2.0	99.9
2105	Нормативт зардал	2,500.0	2,500.0	0.0	100.0
210502	Хоол, хүнс	2,500.0	2,500.0	0.0	100.0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	72,300.0	70,732.4	1,567.6	97.8
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	43,500.0	43,470.0	30.0	99.9
210604	Урсгал засвар	28,800.0	27,262.4	1,537.6	94.7
2107	Томилолт, зочны зардал	7,695.7	7,332.0	363.7	95.3
210702	Дотоод албан томилолт	7,695.7	7,332.0	363.7	95.3
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	23,622.0	22,077.1	1,544.9	93.5
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	15,000.0	14,501.5	498.5	96.7
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	500.0	0.0	500.0	0.0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	950.0	881.2	68.8	92.8
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	2,338.0	2,310.6	27.4	98.8
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	270.0	136.3	133.8	50.5
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	3,764.0	3,764.0	0.0	100.0
210807	Газрын төлбөр	500.0	483.6	16.4	96.7
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	300.0	0.0	300.0	0.0
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	227,300.0	159,978.1	67,321.9	70.4
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	215,000.0	147,708.3	67,291.7	68.7
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	12,300.0	12,269.8	30.3	99.8
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	9,250.0	8,550.0	700.0	92.4

Бөмбөгөр сумын Засаг даргын 2023 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	9,250.0	8,550.0	700.0	92.4
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	3,600.0	3,600.0	0.0	100.0
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	5,650.0	4,950.0	700.0	87.6
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	766,959.5	528,752.7	238,206.8	68.9
220001	Барилга байгууламж	766,959.5	528,752.7	238,206.8	68.9
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,957,404.2	1,560,429.9	396,974.3	79.7
31	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	380,248.9	0.0	380,248.9	0.0
310004	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	380,248.9	0.0	380,248.9	0.0
32	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,233,129.6	1,510,327.4	-277,197.8	122.5
320001	Орон нутгийн төсвөөс	1,233,129.6	1,139,812.9	93,316.7	92.4
320002	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	0.0	370,514.5	-370,514.5	#DIV/0!
35	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	344,025.7	50,102.4	293,923.3	14.6
350001	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	25,000.0	50,102.4	-25,102.4	200.4
350002	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,000.0	0.0	1,000.0	0.0
350003	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	318,025.7	0.0	318,025.7	0.0
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.0	329,016.3	-329,016.3	#DIV/0!
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.0	251,288.3	-251,288.3	#DIV/0!
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	58	58	0.0	100.0
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	2	2	0.0	100.0
610001	Төсвийн байгууллага	2	2	0.0	100.0
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	28	28	0.0	100.0
620001	Удирдах ажилтан	9	9	0.0	100.0
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	12	12	0.0	100.0
620003	Үйлчлэх ажилтан	3	3	0.0	100.0
620004	Гэрээт ажилтан	4	4	0.0	100.0
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	28	28	0.0	100.0
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	10	10	0.0	100.0
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	7	7	0.0	100.0
650010	Гэрээт ажилтан	4	4	0.0	100.0
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	7	7	0.0	100.0

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	ТЕЗ цэвэр дүн
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	109,667,753.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	109,667,753.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	10,204,506.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	10,204,506.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	10,204,506.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	99,463,247.00
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	99,463,247.00

213405	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	99,463,247.00
I	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	109,667,753.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	109,667,753.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	109,667,753.00

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Бөмбөгөр сумын Засаг даргын Тамгын газар нь орчин үеийн тэргүүний дэвшилтэт технологи нэвтэрсэн өндөр мэргэжилтэй, чадварлаг боловсон хүчний чадварт түшиглэн төрийн үйлчилгээг үзүүлэх зорилгын хүрээнд тайлант онд дараахь зорилтыг дэвшүүлэн ажилласан байна. Үүнд:

- Сумын нийгэм эдийн засгийг хөгжүүлэх, төлөвлөгөөт зорилтуудыг биелүүлэх, мал аж ахуйн материаллаг баазыг бэхжүүлэх, ард иргэдийн амьдрал ахуйг дээшлүүлэх ажлыг дэвсгэрийн хэмжээнд зохион байгуулах
- Төрийн албан хаагчдын ажлын ачааллыг жигдрүүлэн ажиллахад ажлынхаа голыг чиглүүлж, ажилтан албан хаагчдын ажил үүргийг тодорхойлж, хөдөлмөрийн гэрээ байгуулан, хөдөлмөрийн хамт олны ажлын амжилт, ололтыг бататгах, дутагдлыг арилгах зорилт тавин ажиллаж байна.

3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй гэж үзлээ.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн байна.

Баянхонгор аймгийн Санхүүгийн хяналт, дотоод аудитын алба нь Баацагаан сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн харьяа байгууллагуудын 2023 оны санхүүгийн үйл ажиллагаанд дотоод аудит хийгээгүй байна

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Бөмбөгөр сумын Засаг даргын 2023 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруз сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Бөмбөгөр сумын Засаг даргын 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг Сангийн сайдын 2015 оны 341 дүгээр тушаалаар баталсан “Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн болон Засгийн газрын санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, тодруулга бэлтгэх журам”-ийн дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант хугацаанд нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогод өөрчлөлт ороогүй байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлангийн нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 165,910.3 мянган төгрөгөөр буюу 7.2 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

Үзүүлэлт	/мянган төгрөгөөр/		
	Эхний үлдэгдэл Дүн	Эцсийн үлдэгдэл Дүн	Өөрчлөлт Дүн
Б	1	2	3=2-1
ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,078,796.4	1,224,227.3	145,430.9
Мөнгөн хөрөнгө	575,273.9	344,395.5	-230,878.4
Авлага	166,748.0	203,206.6	36,458.6
Бараа материал	336,774.5	676,625.1	339,850.6
ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,218,743.8	1,239,223.3	20,479.5
Үндсэн хөрөнгө	2,165,777.6	2,193,623.3	27,845.8
Хуримтлагдсан элэгдэл	-947,033.7	-954,400.0	-7,366.3
Нийт хөрөнгө	2,297,540.2	2,463,450.5	165,910.3
Өр төлбөр	14,924.3	7,373.4	-7,550.8
Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/	2,282,616.0	2,456,077.1	173,461.2
Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	2,297,540.2	2,463,450.5	165,910.3

3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

3.5.1. Мөнгөн хөрөнгө

Мөнгөн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл 575,273.9 мянган төгрөг байсан бөгөөд эцсийн үлдэгдэл 344,395.5 мянган төгрөг болж 230,878.4 мянган төгрөгөөр буурсан байна.

Хүснэгт № 1. Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
Төрийн сангийн харилцах дансанд байгаа мөнгөн хөрөнгө	575,273.9	344,395.5	-230,878.4	40.1
Дүн	575,273.9	344,395.5	-230,878.4	40.1

Эх сурвалж: Бөмбөгөр сумын Засаг даргын 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэлд байгаа 344,395.5 мянган төгрөг нь орон нутгийн Ерөнхий орлогын дансны үлдэгдэл 93,107.2 мянга, Орон нутгийн хөгжлийн сангийн дансанд 194,050.7 мянга, Сум хөгжүүлэх сангийн дансанд 57,237.6 мянган төгрөг тус тус байршиж байна.

3.5.2 Авлага

Авлага дансны эхний үлдэгдэл 166,748.0 мянган төгрөг байсан ба эцсийн үлдэгдэл 203,206.6 мянган төгрөг болж 36,458.6 мянган төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт № 2. Авлагын үлдэгдэл

/ мянган төгрөг/

	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Ажиллагсадтай холбогдсон авлага	14.8		(14.8)
Татаас санхүүжилтийн авлага			-
Байгууллагаас авах авлага		58,187.9	58,187.9
Хувь хүмүүсээс авах авлага		14,737.0	14,737.0
Хувь хүмүүст олгосон зээл	46,733.2	15,781.8	(30,951.4)
Хувийн хэвшлийн аж ахуй нэгжид олгосон зээл	120,000.0	114,499.9	(5,500.1)
Дүн	166,748.0	203,206.6	36,458.6

Эх сурвалж: Бөмбөгөр сумын 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Нийт авлагын 71.4 хувь буюу 145,018.8 мянган төгрөг нь хоршоо хөгжүүлэх сангийн сангийн авлага, 0.2 хувь буюу 455.8 мянган төгрөг нь ИТХ, 28.4 хувь буюу 57,732.0 мянган төгрөг нь ЗДТГ-ын авлага байна.

Хүснэгт № 3. Авлагын үлдэгдэл байгууллагаар

/мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
Засаг даргын Тамгын газар	14.8	57,732.0	57,717.2	28.4
ИТХ		455.8	455.8	0.2
СХС	166,733.2	145,018.8	-21,714.4	71.4
НИЙТ ДҮН	166,748.0	203,206.6	36,458.6	100.00

Эх сурвалж: Бөмбөгөр сумын 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Тайлант онд ЗДТГ-ын үндсэн хөрөнгөнд бүртгэлтэй байсан 57,400.0 мянган төгрөгийн өртөгтэй моторыг данснаас хасаж авлагаар бүртгэсэн нь голлох үзүүлсэн байна.

3.5.3 Бараа материал

Бараа материалын эхний үлдэгдэл 336,774.5 мянган төгрөг байсан ба эцсийн үлдэгдэл 676,625.1 мянган төгрөг болж, 339,850.6 мянган төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт № 4. Бараа материалын үлдэгдэл /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Тусгай зориулалтын материал	7,457.3	7,457.3	0.0
Бэлэн бүтээгдэхүүн	14,930.4	12,926.4	-2,004.0
Бичиг хэргийн материал	200.0	200.0	0.0
Аж ахуйн материал	26,291.6	34,581.6	8,290.0
Сэлбэг хэрэгсэл	20,305.2	27,791.4	7,486.2
Барилгын засварын материал	90.0		-90.0
Бусад хангамжийн материал	267,500.0	557,639.6	290,139.6
Мал амьтад		36,028.8	36,028.8
Дүн	336,774.5	676,625.1	339,850.6

Эх сурвалж: Бөмбөгөр сумын 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 676,625.1 мянган төгрөг болж өмнөх оноос 339,850.6 мянган төгрөгөөр өссөн нь ЗДТГ нь улсын онцгой комиссоос 18,910.4 мянган төгрөгийн өвс, тэжээл, сумын Орон нутгийн хөгжлийн сангаас 9,996.0 мянга, аймгийн Хөдөө аж ахуйн газраас Сэлэнгэ үүлдрийн үхэр, бух, хуц 29,528.8 мянга,

сумын Орон нутгийн хөгжлийн сангийн эх үүсвэрээс улаан ухна ишиг 6.5 мянга нийт 64,935.2 мянган төгрөгийн хөрөнгийг үнэ төлбөргүй шилжүүлэн авсан, сумын ОНХС-гийн дансанд 348,427.2 мянган төгрөгийн бусад хангамжийн материал нэмэгдсэнтэй холбоотой байна.

Хүснэгт № 5. Бараа материалын үлдэгдэл байгууллагаар /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
ИТХ	8,907.0	8,977.0	70.0	1.3
ЗДТГ	60,367.5	110,008.5	49,641.0	16.3
ОНХС	267,500.0	557,639.6	290,139.6	82.4
НИЙТ ДҮН	336,774.5	676,625.1	339,850.6	100.0

Эх сурвалж: Бөмбөгөр сумын 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Тайлант онд нийт нэмэгдсэн 662,902.2 мянган төгрөгийн бараа материалаас 597,967.0 мянган төгрөгийн хөрөнгийг төсвийн хөрөнгөөр, 64,935.2 мянган төгрөгийн бараа материалыг үнэ төлбөргүй шилжүүлэн авсан байна. Мөн нийт хасагдсан 323,051.7 мянган төгрөгийн бараа материалаас 264,764.1 мянган төгрөгийг зарцуулж орон нутгийн хөгжлийн сангийн бусад хангамжийн материалд бүртгэлтэй 58,287.6 мянган төгрөгийг үндсэн хөрөнгөнд шилжүүлсэн байна.

Хүснэгт № 6. Бараа материалын орлого, зарлагын төрөл /мянган төгрөг/

Нэмэгдсэн	662,902.2	Хасагдсан	323,051.7
Худалдан авсан	597,967.0	Худалдсан, зарцуулсан	264,764.1
Шилжүүлсэн авсан	64,935.2	шилжүүлсэн	58,287.6

Эх сурвалж: Бөмбөгөр сумын 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

3.5.7 Үндсэн хөрөнгө

Үндсэн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл 2,165,777.5 мянган төгрөг байсан ба эцсийн үлдэгдэл 2,193,623.3 мянган төгрөг болж 27,845.8 мянган төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт № 7. Үндсэн хөрөнгийн үлдэгдэл /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
БИЕТ ХӨРӨНГӨ	2,135,526.5	2,163,372.3	27,845.8	98.6
Барилга байгууламж, орон сууц	1,279,759.3	1,284,759.3	5,000.0	58.6
Тээврийн хэрэгсэл	238,961.4	221,607.0	-17,354.4	10.1
Машин тоног төхөөрөмж	392,979.1	432,379.3	39,400.2	19.7
Тавилга эд хогшил	74,434.7	75,234.7	800.0	3.4
Номын фонд	2,967.1	2,967.1	0.0	0.1
Бусад үндсэн хөрөнгө	146,424.9	146,424.9	0.0	6.7
БИЕТ БУС ХӨРӨНГӨ	30,251.0	30,251.0	0.0	1.4
Программ хангамж	750.0	750.0	0.0	0.0
Бусад биет бус хөрөнгө	29,501.0	29,501.0	0.0	1.3
НИЙТ ДҮН	2,165,777.5	2,193,623.3	27,845.8	100.0

Эх сурвалж: Бөмбөгөр сумын 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Үндсэн хөрөнгийн үлдэгдэлд 98.4 хувь ЗДТГ, 1.6 хувь нь ИТХ-ийн хөрөнгө байна.

Хүснэгт № 8. Үндсэн хөрөнгийн үлдэгдэл байгууллагаар /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
ИТХ	56,002.7	36,002.7	-20,000.0	1.6
ЗДТГ	2,109,774.8	2,157,620.6	47,845.8	98.4
НИЙТ ДҮН	2,165,777.5	2,193,623.3	27,845.8	100.0

Эх сурвалж: Бөмбөгөр сумын 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Тайлант онд ЗДТГ нь төсвийн хөрөнгөөр 53,012.5 мянга, аймгийн орон нутгийн төсвөөс хийсэн хөрөнгө оруулалтаар 3,500.0 мянга, сумын Орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгөөр 48,933.2 мянга нийт 105,445.7 мянган төгрөгийн хөрөнгийг үнэ төлбөргүй шилжүүлэн авч тооллогоор дутагдсан 57,600.0 мянган төгрөгийн эрчим хүчний моторыг данснаас хассан, ИТХ нь 10,000.0 мянган төгрөгийн хөрөнгө худалдан авч 30,000.0 мянган төгрөгийн тээврийн хэрэгслийг үнэ төлбөргүй шилжүүлсэнтэй холбоотой байна.

Хүснэгт 9. Үндсэн хөрөнгийн орлого, зарлагын төрөл /мянган төгрөг/

Нэмэгдсэн	115,445.7	Хасагдсан	87,600.00
Худалдан авсан	63,012.5	Худалдсан	
Шилжүүлэн авсан	52,433.2	Шилжүүлсэн	30,000.0
бусад		Бусад	57,600.0

Эх сурвалж: Бөмбөгөр сумын 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

3.5.8 Өр төлбөр

Нийт өр төлбөрийн эхний үлдэгдэл 14,924.3 мянган төгрөг байсан ба эцсийн үлдэгдэл 7,373.4 мянган төгрөг болж 7,550.9 мянган төгрөгөөр буурсан байна.

Хүснэгт 10. Нийт өр төлбөрийн үлдэгдэл /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР ДҮН	14,924.3	7,373.4	-7,550.9	100.0
Ажилчидтай холбогдсон өглөг	485.3	-	(485.3)	-
Байгууллагад төлөх өглөг	14,366.9	7,366.9	(7,000.0)	99.9
Хувь хүмүүст өгөх өглөг	72.1	6.5	(65.6)	0.1
Дүн	14,924.3	7,373.4	(7,550.9)	100.0

Эх сурвалж: Бөмбөгөр сумын 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Богино хугацаат өр төлбөр нь 7,373.4 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй бөгөөд 7,366.9 мянган төгрөг нь ОНХС, 6.5 мянган төгрөг нь ЗДТГ-ын өглөгийн үлдэгдэл байна.

Хүснэгт № 11. Нийт өр төлбөрийн үлдэгдэл байгууллагаар /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
ЗДТГ	557.4	6.5	(550.9)	0.1
ОНХС	14,366.9	7,366.9	(7,000.0)	99.9
ДҮН	14,924.3	7,373.4	(7,550.9)	100.0

Эх сурвалж: Бөмбөгөр сумын 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

3.5.9 Засгийн газрын хувь оролцоо

Засгийн газрын хувь оролцоо дансны эхний үлдэгдэл 4,033,357.1 мянган төгрөг байсан ба эцсийн үлдэгдэл 4,380,279.4 мянган төгрөг болж, 346,922.3 мянган төгрөгөөр төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт № 12. Засгийн газрын хувь оролцоо /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өссөн+ Буурсан -	Дүнд эзлэх хувь
Засгийн газрын оруулсан капитал				
/Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	2,282,616.0	2,456,077.1	173,461.1	56.1
Өмч: - төрийн			-	-

Хуримтлагдсан үр дүн	1,176,470.6	1,378,531.8	202,061.2	31.5
Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	574,270.5	545,670.5	(28,600.0)	12.5
Дүн	4,033,357.1	4,380,279.4	346,922.3	100.0

Эх сурвалж: Бөмбөгөр сумын 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Засгийн газрын хувь оролцоо дансны үлдэгдэл 346,922.3 мянган төгрөгөөр өссөн нь тайлант үеийн үр дүнтэй холбоотой байна.

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.7 Орлогын данс

Сумын ИТХ-ын 2022.12.20-ний өдрийн хуралдаанаар 10/05 дугаар тогтоолоор сумын төсвийн татварын орлогыг 510,049.0 мянга, хүү торгуулийн орлогыг 40,000.0 мянга, нийт 550,049.0 мянган төгрөгөөр баталсан ба сумын ИТХ-ын 2023.07.07-ний өдрийн 13/02 дугаар тогтоолоор 69,124.9 мянган төгрөгийн орлогыг нэмж тодотгосон байна.

Хүснэгт №13. Төвлөрүүлэх орлого /мянган төгрөг/

Орлогын төрөл	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
1.Татварын орлого	579,173.9	519,811.3	(59,362.6)	89.8
ЦХТА рлого /суутган/	169,840.0	186,082.3	16,242.3	109.6
Үл хөдлөх хөрөнгийн албан татвар	4,000.0	10,437.3	6,437.3	260.9
Бууны татвар	3,225.0	2,070.0	(1,155.0)	64.2
ИОТХ	15,000.0	18,560.9	3,560.9	123.7
Улсын тэмдэгтийн хураамж	15,000.0	1,167.0	(13,833.0)	7.8
Хадгаламжийн хүүгийн орлого	42,000.0	45,140.8	3,140.8	107.5
Үл хөдлөх хөрөнгө худалдан борлуулсаны орлого	9,400.0	9,490.7	90.7	101.0
Малд ногдуулах албан татвар	83,684.9	31,389.5	(52,295.4)	37.5
Газрын төлбөр	170,000.0	63,722.5	(106,277.5)	37.5
дуудлага худалдаа	4,800.0	1,932.0	(2,868.0)	40.3
Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	9,500.0	16,729.4	7,229.4	176.1
Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	52,224.0	131,708.9	79,484.9	252.2
ТТАМАТөлбөр	500.0	300.0	(200.0)	60.0
Бусад татвар		1,080.0	1,080.0	#DIV/0!
2.Татварын бус орлого	40,000.0	89,821.0	49,821.0	224.6
2.1.Хүү торгуулийн орлого	40,000.0	89,821.0	49,821.0	224.6
Нийт дүн	619,173.9	609,632.3	(9,541.6)	98.5

Эх сурвалж: Бөмбөгөр сумын 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Сумын төсөвт төвлөрөх татварын орлогыг 98.5 хувь буюу 9,541.6 мянган төгрөгөөр дутуу төвлөрүүлсэн байна. Орлогын нэр төрлөөр авч үзвэл цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрхлэлтийн орлого 16,242.3 мянга, үл хөдлөх хөрөнгийн албан татварыг 6,437.3 мянга, иргэний орлого тодорхойлох хуудсаар хувь хүний албан татвар 3,560.9 мянга,

хадгаламжийн хүүгийн орлог 3,140.8 мянга, үл хөдлөх хөрөнгө худалдан борлуулсны орлого 90.7 мянга, хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж 7,229.4 мянга, ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр 79,484.9 мянга, хүү торгуулийн орлогыг 49,821.0 мянган төгрөгийг тус тус давуулан биелүүлсэн байна.

Харин бууны албан татвар 1,155.0 мянга, улсын тэмдэгт хураамж 13,833.0 мянга, газрын төлбөр 106,277.5 мянга, түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр 200.0 мянга, газрын дуудлага худалдаа 2,868.0 мянга, малын хөлийн албан татвар 52,295.4 мянган төгрөгөөр тус тус дутуу төвлөрсөн байна.

Төсөвт байгууллагын өөрийн орлогод сумын Засаг даргын Тамгын газар 1000.0 мянган төгрөгийн орлогыг оруулахаар төлөвлөж орлого төвлөрөөгүй байна.

Сум хөгжүүлэх сангийн зээл, хүүгийн төлөлтөөр тайлант онд 25,000.0 мянган төгрөгийг оруулахаар баталснаас 38,102.4 мянга, Орон нутгийн хөгжлийн сангийн өвс тэжээлийн орлогоос 12,000.0 мянган төгрөгийн орлого төвлөрсөн байна.

3.8 Зардлын данс

Тайлант онд төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн хэрэгжүүлэх 70105, 70106, 70503, 71602, 71702, 71801, 71802, 72101 гэсэн кодтой 8 хөтөлбөрт зориулан 1,957,404.2 мянган төгрөгийн төсөв батлагдсанаас 1,638,157.9 мянган төгрөгийг гүйцэтгэлээр зарцуулснаас 1,109,405.1 мянган төгрөгийг урсгал зардалд зарцуулж 528,752.7 мянган төгрөгийг хөрөнгийн зардалд буюу ОНХС-ийн хөрөнгөөс зарцуулсан байна.

Хүснэгт №14. Төсвийн гүйцэтгэл /мянган төгрөг/

Хөтөлбөр, арга хэмжээ	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Биелэлт
Нийт зарлага ба зээлийн дүн	1,957,404.2	1,638,157.9	291,074.7	83.7
70105 Орон нутгийн өөрөө удирдах ёсны байгууллага	160,608.9	159,963.4	645.500	99.6
80101 Үндсэн үйл ажиллагааны зардал	157,008.9	156,363.4	645.5	99.6
80802 Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж урамшуулал	3,600.0	3,600.0	0.0	100.0
70106 Орон нутгийн гүйцэтгэх засаглалын удирдлага	750,367.4	717,036.2	5,159.600	95.6
80101 Үндсэн үйл ажиллагааны зардал	487,437.6	483,845.9	3,591.7	99.3
80106 Баг хорооны үйл ажиллагааны зардал	93,874.8	93,057.7	817.1	99.1
80802 Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж урамшуулал	5,200.0	4,590.0	610.0	88.3
80815 Сонгуулийн үр дүнгээр чөлөөлөгдсөн			0.0	#DIV/0!
81102 Орон нутгийн нөөц хөрөнгө	30,000.0	29,881.1	118.9	99.6
81701 Байгаль орчныг хамгаалах	116,000.0	87,828.4	28,171.6	75.7
82212 хур хог хаягдал, орчны бохирдол	17,855.0	17,833.1	21.9	99.9
70503 Орон нутгийн зорилтот орон оруулалт	766,959.5	528,752.7	238,206.8	68.9
80904 Нийгмийн зориулалттай барилга	303,025.7	144,222.2	158,803.5	47.6
83401 ОНХС-Итгэлцүүрээр тооцох	229,551.1	241,362.8	-11,811.7	105.1
83402 ОНХС-хайгуулийн тусгай зөвшөөрлийн төлбөр	64,638.5	43,092.4	21,546.1	66.7
Ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн төлбөр 83403	53,365.8	53,365.8	0.0	100.0
83405 ОНХС Малын тоо толгойн албан татвар	83,684.9	14,016.0	69,668.9	16.7

83406 ОНХС -бусад	32,693.5	32,693.5	0.0	100.0
71602 Эмнэлгийн тусламж үйлчилгээ	54,471.1	54,466.0	5.1	100.0
80112 Нийтлэг үйлчилгээ	54,471.1	54,466.0	5.1	100.0
71702 Соёл урлаг	23,089.0	21,532.5	1,556.5	93.3
80112 Нийтлэг үйлчилгээ	23,089.0	21,532.5	1,556.5	93.3
71801 Сургуулийн өмнөх боловсрол	45,253.0	43,743.6	1,509.4	96.7
80112 Нийтлэг үйлчилгээ	45,253.0	43,743.6	1,509.4	96.7
71802 Ерөнхий боловсрол	116,655.3	111,681.9	4,973.4	95.7
80112 Нийтлэг үйлчилгээ	116,655.3	111,681.9	4,973.4	95.7
72101 Жижиг дунд үйлдвэрлэлийг дэмжих	40,000.0	981.6	39,018.4	2.5
82611 Жижиг дунд үйлдвэрлэлийг дэмжих	40,000.0	981.6	39,018.4	84.2

Эх сурвалж: Бөмбөгөр сумын Засаг даргын нэгтгэсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

3.9 Төсвийн гүйцэтгэлийн талаарх тайлбар, тодруулга

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.9.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус төвлөрүүлэн захирагчийн харьяаны 5 төсвийн байгууллага төсвийн төслийг бэлтгэж, аймгийн СТСХ-т хүргүүлсэн бөгөөд сумын ИТХ-ын 2022.12.20-ний өдрийн хуралдаанаар 10/05 дугаар тогтоолоор нийт 1,731,791.3 мянган төгрөгийг баталсан ба сумын ИТХ-ын 2023.07.07-ний өдрийн 13/02 дугаар тогтоолоор 225,612.9 мянган төгрөгийг нэмж тодотгосон байна.

Хүснэгт №15. Төсвийн төлөвлөлт байгууллагаар /мянган төгрөг/

Орлогын төрөл	Төсвийн төсөл	Анх батлагдсан төсөв	Зөрүү
Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал	160,608.9	131,480.9	29,128.0
Засаг даргын Тамгын газар	750,367.4	606,719.0	143,648.4
Сургууль	116,655.3	111,655.3	5,000.0
Цэцэрлэг	45,253.0	40,253.0	5,000.0
Эрүүл мэндийн төв	51,471.1	40,471.1	11,000.0
Соёлын төв	26,089.0	26,089.0	0.0
Сум хөгжүүлэх сан	40,000.0	40,000.0	0.0
Орон нутгийн хөгжлийн сан	766,959.5	735,122.9	31,836.6
Нийт дүн	1,957,404.2	1,731,791.2	225,613.0

Эх сурвалж: Бөмбөгөр сумын 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

3.9.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн хэрэгжүүлэх 8 хөтөлбөрийн арга хэмжээний зардалд сумын ИТХ-ын 2022.12.20-ний өдрийн хуралдаанаар 10/05 дугаар тогтоолоор анх 1,731,791.3 мянган төгрөгөөр баталсан бөгөөд 2023.07.07-ний өдрийн 13/02 дугаар тогтоолоор 225,612.9 мянган төгрөгөөр өсгөж 1,957,404.2 мянган төгрөг болжээ.

Нийт зардлын 380,248.9 мянган төгрөгийг орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас олгох санхүүжилтээс, 369,955.7 мянган төгрөгийг санхүүгийн дэмжлэгээс, 619,173.9 мянган төгрөгийг сумын орон нутгийн орлогоос, 26,000.0 мянган төгрөгийг

үндсэн болон туслах үйл ажиллагааны орлогоос, 562,025.7 мянган төгрөгийг урьд оны үлдэгдлээс тус тус санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

Гүйцэтгэлээр орон нутгийн болон санхүүгийн дэмжлэгээс авах санхүүжилтээс 1,180,834.1 мянга, орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас олгох санхүүжилтээс 370,514.5 мянга, үндсэн болон туслах үйл ажиллагааны орлогоос 50,102.4 мянга, нийт 1,601,451.0 мянган төгрөгийн эх үүсвэрийг бүрдүүлэн 41,021.1 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Хүснэгт №16. Төсвийн гүйцэтгэл байгууллагаар /мянган төгрөг/

Байгууллагын нэр	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь	ОН
ЗДТГ	750,367.4	717,036.2	33,331.2	95.6	32,331.2
ИТХ	160,608.9	159,963.4	645.5	99.6	645.5
Соёлын төв	23,089.0	21,532.5	1,556.5	93.3	1,556.5
Сум хөгжүүлэх сан	40,000.0	981.6	39,018.4	2.5	-
Сургууль	116,655.3	111,681.9	4,973.4	95.7	4,973.4
Цэцэрлэг	45,253.0	43,743.6	1,509.4	96.7	1,509.4
ЭМТ	54,471.1	54,466.0	5.1	100.0	5.1
ОНХС	766,959.5	528,752.7	238,206.8	68.9	-
Нийт дүн	1,957,404.2	1,638,157.9	319,246.3	83.7	41,021.1

Эх сурвалж: Бөмбөгөр сумын 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 1,638,157.9 мянган төгрөг буюу 83.7 хувьтай байгаа нь ЗДТГ-ын урсгал зардлыг 33,331.2 мянга, ИТХ-ын урсгал зардлыг 645.5 мянга, орон нутгийн хөгжлийн сангийн зардлыг 238,206.8 мянга, хоршоо хөгжүүлэх сангаас зээл олгоогүйтэй холбоотой 39,018.4 мянган төгрөгөөр тус тус хэмнэсэн нь голлох нөлөөг үзүүлж байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.9.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Нэмэлт санхүүжилтийн дансанд дээд шатны төсвийн захирагчаас хуваарилсан 97,824.6 мянга, төсөвт байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого 11,843.1 мянга нийт 109,667.7 мянган төгрөгийн санхүүжилтийг олгож, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж 10,204.5 мянган төгрөгийг зарцуулж 99,463.2 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Хүснэгт 16. Нэмэлт санхүүжилтийн дансны судалгаа /мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	ИТХ	ЗДТГ	НИЙТ
НИЙТ ОРЛОГО	2,300.0	107,367.7	109,667.7
Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	2,300.0	95,524.6	97,824.6
Төсөвт байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого		11,843.1	11,843.1
НИЙТ ЗАРЛАГА	2,300.0	7,904.5	10,204.5
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2,300.0	7,904.5	10,204.5
Төсөвт төвлөрүүлсэн	0.0	99,463.2	99,463.2

Эх сурвалж: Бөмбөгөр сумын 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1. Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Бөмбөгөр сумын Засаг даргын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Энэхүү тайланд шалгагдагч байгууллагад нягтлан бодох бүртгэл, тайлагнал, дотоод хяналтын системийг боловсронгуй болгохтой холбоотой өгсөн зөвлөмжүүдийг тусгасан болно.

Аудитыг Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор Н.Бүнчинсүрэн гүйцэтгэж ахлах аудитор М.Алтантуяа, Дарга, тэргүүлэх аудитор Б.Мөнхбат нар үе шатны хяналтыг тус тус хэрэгжүүлсэн.

Бөмбөгөр сумын Засаг даргын 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд аудит хийлгэх хүсэлтийг Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2023 оны 12 дүгээр сарын 28-ний өдрийн 335 тоот албан бичгээр ирүүлсэн байна.

Бөмбөгөр сумын Засаг даргын 1 дүгээр гарын үсгийг Засаг дарга М.Баярсайхан, 2 дугаар гарын үсгийг санхүүгийн албаны дарга Б.Нарангэрэл нар зурж байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр 2021 оны жилийн эцсийн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн нийт зардлын дүнг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл “Бага” гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшинг 80 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2022 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн 1,022,088.8 мянган төгрөгөөс 1.0 хувиар буюу 10,220.9 мянган төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлын төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 70 хувиар буюу 7,154.6 мянган төгрөгөөр тогтоосон.

Тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

4.3 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайлангийн аудитын санал дүгнэлтээс тусад нь салгах ёстой гэж заасан байна.

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт болон *Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилтийг шалгаж үр дүнг баримтжуулсан.*

4.4 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Шилэн дансны цахим сайтад 5 сая төгрөгөөс дээш орлого, зарлагын мөнгөн гүйлгээ байршуулаагүй, төрийн худалдан авах ажиллагааны цахим системд сумын Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих 293,175.0 мянган 4 төсөл арга хэмжээний тендерийг зарлаж худалдан авах ажиллагааг зохион байгуулсан байхад шилэн дансны цахим сайтын худалдан авах ажиллагааны тайланд 37,131.9 мянган төгрөгийн 1 төсөл, арга хэмжээг мэдээлээгүй байна.

4.5 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Тайланд онд Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийг мөрдөж ажиллахыг бүх шатны төсөв захирагчид даалгасан. Уг хуулийн хэрэгжилтийг Баацагаан сумын Засаг даргын харьяа төсвийн шууд захирагчийн санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгахад зөрчил илрээгүй.

4.6 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар 26,948.3 мянган төгрөгийн 4 алдаа зөрчил илэрснээс 26,948.3 мянган төгрөгийн зөрчлийг арилгах 1 албан шаардлага, 2021 оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн зөвлөмжийг бүрэн хэрэгжүүлэх 1 албан шаардлага, төсвийн төвлөрүүлэн захирагчид алдаа зөрчлийг давтан гаргахгүй 2 зөвлөмж хүргүүлсэн ба зөвлөмжийн хэрэгжилтийг сумын Засаг даргын 2023 оны 06 дугаар сарын 02-ний өдрийн 130 тоот албан бичгээр ирүүлж хэрэгжилтийг тооцсон байна. Хэрэгжилт дараах байдалтай байна.

Хүснэгт 20 Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт

Үзүүлэлт	Өмнөх оны илрүүлэлт		Биелэлт		Биелэгдээгүй		Хэрэгжилтийн хувь
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	
Албан шаардлага	2	26,948.3	1	26,948.3			100.0
Зөвлөмж	2	0	1	0			100.0
Нийт	4	26,948.3	1	26,948.3			100.0

4.7 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Байхгүй

4.8 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг

Тайлант онд сумын орон нутгийн нөөц хөрөнгөнд 30,000.0 төгрөгөөр баталж 29,881.1 мянган төгрөгийг зарцуулж 118.9 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлсэн байна.

Засаг даргын нөөц хөрөнгийн зарцуулалтыг Сангийн сайдын 2021 оны 61 дүгээр тушаалаар батлагдсан Засаг даргын нөөц хөрөнгийн зориулалт, зарцуулалтын нийтлэг журмын дагуу авч үзвэл: Нийт зарцуулалтын 67 хувийг гамшгаас хамгаалах зардалд, 4.5 хувийг шагнал уралдаан тэмцээний зардалд, 5.4 хувийг сургалт зөвлөгөөн зохион байгуулах зардалд, 11,7 хувийг нохой устгал нийтийн цэвэрлэгээний зардалд, 11.0 хувийг иргэний ирсэн хүсэлтийн дагуу шагналын зардалд тус тус зарцуулсан байна.

4.9 Аудитын гол асуудал

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Бөмбөгөр 2023 оны хөгжлийн төлөвлөгөөнд 41 арга хэмжээ хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж 27 арга хэмжээ үр дүнтэй, 12 арга хэмжээ тодорхой үр дүнд хүрсэн, 2 арга хэмжээ эрчимжүүлэх шаардлагатай ба жилийн эцсийн хэрэгжилтийн дундаж хувийг 87.6 хувь гэж дүгнэсэн байна.

Тайлант онд хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, арга хэмжээнд зориулан нийт 1,957,404.2 мянган төгрөгийг зарцуулахаар төлөвлөж, гүйцэтгэлээр нийт 1,638,157.9 мянган төгрөгийг зарцуулж 83.7 хувийн биелэлттэй байна.

Тус сум нь 15 нэр төрлийн орлогоор 579,173.9 мянган төгрөг төвлөрүүлэхээс 519,811.3 мянган төгрөгийг төвлөрүүлж, нийт орлогыг 89.8 хувь буюу 59,362.6 мянган төгрөгөөр дутуу төвлөрүүлсэн нь бууны албан татвар 1,155.0 мянга, улсын тэмдэгт хураамж 13,833.0 мянга, газрын төлбөр 106,277.5 мянга, түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр 200.0 мянга, газрын дуудлага худалдаа 2,868.0 мянга, малын хөлийн албан татвар 52,295.4 мянган төгрөгөөр тус тус дутуу төвлөрсөнтэй холбоотой байна.

Сумын ТЕЗ-ийн харьяа байгууллагуудын аудитын явцад хэрэгжүүлэх горим сорилыг төсвийн шатлалд хамаарах байгууллага, нэгж тус бүрээр төлөвлөж хэрэгжүүлсэн бөгөөд аудитын дүн, дүгнэлтийг нэгтгэсэн байдлаар үнэлж, гаргалаа.

Бөмбөгөр сумын Засаг даргын 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд харьяалагдах 2 төсвийн байгууллага, 2 тусгай сан, нийт 4 байгууллагын санхүүгийн тайлан 4 улсын төсвийн байгууллагын тогтмол зардал нэгтгэгдсэн байна

Төрийн аудитын байгууллагаас Бөмбөгөр сумын Засаг даргын харьяа 1 байгууллагыг дүгнэлтэд өгч 3 байгууллагын санхүүгийн тайланг түүвэр аудитад хамруулан санхүүгийн аудитыг гүйцэтгэсэн ба ЗДТГ-ыг хязгаарлалттай дүгнэлт өгсөн байна.

**Бөмбөгөр сумын Засаг даргын 2023 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан**

Хүснэгт №17. Төсвийн шууд захирагчийн аудитын дүн

Байгууллагын нэр	Байгууллагын тоо					Аудитын санал дүгнэлтийн төрөл				
	Хамрагдвал зохиx	Хамрагдсан	Гүйцэтгэсэн			Бүгд	Үүнээс			
			Бие дааж дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулса н	Зөрчилгүй		Хязгаарла лттай	Сөрөг	Санал дүгнэлт өгөхөөс тагталсан	
ЗДТГ	1	1	1				1			
ИТХурал	1	1			1					
ОНХС	1	1			1					
СХС	1	1			1					
НИЙТ ДҮН	4	4			3	0	1	0		0

Эх сурвалж: Төрийн аудитын байгууллагын зөрчлийн нэгтгэл

Сумын ТЕЗ-ийн харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар нийт 752,382.0 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчил илэрснээс 3,461.0 мянган төгрөгийн 2 төлбөрийн акт, 718,921.0 мянган төгрөгийн зөрчлийг арилгах 8 албан шаардлага, 30,000.0 мянган төгрөгийн 2 зөрчилд зөвлөмж өгч ажилласан байна. Хүснэгтээр харуулбал:

Хүснэгт №18. Төсвийн шууд захирагчийн алдаа зөрчлийн дүн

/мянган төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт алдаа зөрчлийн дүн		Үүнээс: Залруулагдаагүй алдаа, зөрчлийн шийдвэрлэлт							
	Тоо	Дүн	Залруулга		Тогтоосон төлбөрийн акт		Өгсөн албан шаардлага		Өгсөн зөвлөмж	
			Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Санхүүгийн тайлангийн зөрчил										
ИТХурал	1	7,733.3					1			
ЗДТГ					2	3,461.0	2	9,867.1	2	30,000.0
ОНХСан							2	23,000.0		
СХС							1	3,734.4		
СТА зөрчлийн дүн	10	77,795.8			2	3,461.0	6	44,334.8	2	30,000.0
СТА-аар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал										
ЗДТГ	1	674,586.2					1	674,586.2		
ИТХурал	1	-					1	-		
Нийцлийн аудитын дүн	2	674,586.2	0	0	0	0	2	674,586.2	0	0
Нийт дүн	12	752,382.0	0		2	3,461.0	8	718,921	2	30,000.0

Эх сурвалж: Төрийн аудитын байгууллагын зөрчлийн нэгтгэсэн

Төсвийн шууд захирагчдын санхүүгийн тайлангийн аудитаар илэрсэн залруулагдаагүй зөрчлийг санхүүгийн тайлангийн болон нийцлийн аудиттай холбоотой асуудал гэж ангилан үзсэн бөгөөд санхүүгийн тайлангийн аудиттай холбоотой 77,795.8 мянган төгрөгийн 10 зөрчил, нийцлийн аудиттай холбоотой 674,586.2 мянган төгрөгийн 2 зөрчил тус тус илэрсэн байна.

Хүснэгт 19. Төсвийн шууд захирагчийн зөрчлийн дүн /мянган төгрөгөөр/

Д/д	Аудитаар илрүүлсэн алдаа, зөрчлийн товч утга	Мөнгөн дүн /мянган төгрөг/	Алдаа, зөрчлийн шийдвэрлэлт.	Алдаа, зөрчилтэй асуудал гаргасан албан тушаалтны	
				Албан тушаал	Овог нэр
А	2	3	4	5	6
Засаг даргын Тамгын газар		43,328.10			
1	Тайлант онд 9,867.1 мянган төгрөгийн зарлага гаргасан ба тухайн авто тээврийн хэрэгслийн ашиглалт, сэлбэг эд ангийг солихдоо байгууллагын өмч	9,867.10	Албан шаардлага өгсөн	Төсвийн захирагч, нягтлан бодогч	Д.Отгонжаргал Д.Энхжаргал

Бөмбөгөр сумын Засаг даргын 2023 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

	хамгаалах зөвлөл нь шийдвэр гаргаагүй байна				
2	Байгал хамгаалах, нөхөн сэргээх арга хэмжээний зардлаас ан, агнуурын бүс нутгийн 2 газарт булаг, шандыг хашиж хамгаалах, сэргээн засварлах 30,000.0 мянган төгрөгийн ажлыг худалдан авах ажиллагаа зохион байгуулаагүй шууд гэрээ байгуулсан байна.	30,000.00	Зөвлөмж өгсөн	Төсвийн захирагч, нягтлан бодогч	Д.Отгонжаргал Д.Энхжаргал
3	Баянхонгор аймгийн Хангайн сумдын ИТХ, ЗДТГ-ын туршлага солилцох чуулга уулзалтын тэмцээний зардалд 880.0 мянган төгрөгийг зарцуулсан байна.	880.00	Төлбөрийн акт тогтоосон	Төсвийн захирагч, нягтлан бодогч	Д.Отгонжаргал Д.Энхжаргал
4	Сумдын ИТХ, ЗДТГ-ын туршлага солилцох чуулга уулзалтын хоолны зардалд 2,581.0 мянган төгрөгийг зарцуулсан байна	2,581.00	Зөвлөмж өгсөн	Төсвийн захирагч, нягтлан бодогч	Д.Отгонжаргал Д.Энхжаргал
5	Тухайн байгууллагын санхүүгийн тайланд 5233 м2 газар бүртгэлтэй байгаа бөгөөд Баянхонгор аймгийн Газрын харилцаа, барилга хот байгуулалтын газраас ирүүлсэн судалгаанд 14730 м2 газар бүртгэлтэй байна.	-	Албан шаардлага өгсөн	Төсвийн захирагч, нягтлан бодогч	Д.Отгонжаргал Д.Энхжаргал
6	Тухайн байгууллага нь 2023 сарын 10 сарын 10-д нэгдсэн халаалтад холбогдож Дулааны эрчим хүчээр хангах аж ахуйн гэрээг "Буянт сэргэн" ХХК-тай байгуулсан байна. Уг гэрээнд халаах талбай, эзлэхүүний хэмжээг бичээгүй байна.	-	Зөвлөмж өгсөн	Төсвийн захирагч, нягтлан бодогч	Д.Отгонжаргал Д.Энхжаргал
7	Тайлант онд шилэн дансны цахим хуудаст цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлогын 584,457.7 мянган төгрөгийн 23 гүйлгээ мэдээлээгүй, цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий зарлагын 56,465.0 мянган төгрөгийн 4 гүйлгээ мэдээлээгүй, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах, өр, авлага үүсгэсэн аливаа шийдвэрт Засаг дарга нөөц хөрөнгө зарцуулах 1 захирамжийн 1,416.7 мянга, Байгаль орчин нөхөн сэргээх арга хэмжээний зардлын 32,246.8 мянган төгрөгийн 5 захирамжийг тус тус мэдээлээгүй байна.	674,586.20	Албан шаардлага өгсөн	Төсвийн захирагч, нягтлан бодогч	Д.Отгонжаргал Д.Энхжаргал
ИТХ		7,733.30			
1	Бараа үйлчилгээний бусад зардлаас хоол хүнсний зардалд 5,233.3 мянга, хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх хоолны зардалд 2,500.0 мянган төгрөгийг тус тус зориулалт бусаар зарцуулсан байна.	7,733.30	Албан шаардлага өгсөн	Төсвийн захирагч, нягтлан бодогч	Б.Мэндбаяр С.Баттулга
2	Тайлант онд шилэн дансны цахим хуудаст цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлогын 157,008.9 мянган төгрөгийн 11 гүйлгээ мэдээлэхээс 1-9 дүгээр сарын 8 гүйлгээний 121,271.5 мянган төгрөгийн 8 гүйлгээг тухай бүр байршуулаагүй 10 сард бөөн дүнгээр мэдээлсэн, цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий зарлагын 26,463.0 мянган төгрөгийн 3 гүйлгээг хугацаанд байршуулсан байна	-	Зөвлөмж өгсөн	Төсвийн захирагч, нягтлан бодогч	Б.Мэндбаяр С.Баттулга

Сум хөгжүүлэх сан		3,734.40			
1	Тайлант оны жилийн эцэст 21 зээлдэгчийн 145,018.8 мянган төгрөгийн зээлийн үлдэгдэлтэй байгаагаас 1 зээлдэгчийн 3734.4 мянган төгрөгийн зээлийн үлдэгдэл хугацаа хэтэрсэн байна.	3,734.40	Төлбөрийн акт тогтоосон	Төсвийн захирагч, нягтлан бодогч	М.Баярсайхан Ж.Сэржмядаг
Орон нутгийн хөгжлийн сан		23,000.00			
1	Бөмбөгөр сумын ОНХС-ийн хөрөнгөөр 20000.0 мянган төгрөгийн төсөвт өртөг бүхий сургууль орчны тохижилт хийхээр Ванчиг хан ХХК-тай гэрээ байгуулсан бөгөөд уг ажлыг газар дээр нь шалгахад нэг бүр нь 250.0 мянган төгрөгийн өртөг бүхий цэцгийн мандал 12 ширхэг дутуу хийгдсэн байна.	3,000.00	Албан шаардлага өгсөн	Төсвийн захирагч, нягтлан бодогч	М.Баярсайхан Ж.Сэржмядаг
2	Бөмбөгөр сумын ОНХС-ийн хөрөнгөөр хийгдсэн "Хөх толгойн 2-р багт эрчим хүчний өргөтгөл" хийх ажлыг гүйцэтгэхээр "Хас ойл" ХХК-тай 20000.0 мянган төгрөгийн гэрээ байгуулсан бөгөөд уг ажлыг холбогдох журмын дагуу хүлээн авч, акт үйлдээгүй байна.	20,000.00	Албан шаардлага өгсөн	Төсвийн захирагч, нягтлан бодогч	М.Баярсайхан Ж.Сэржмядаг
Нийт дүн		77,795.80			

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар алдаа зөрчил давтан гаргахгүй байх 213,760.8 мянган төгрөгийн зөрчил илэрснээс 213,760.8 мянган төгрөгийн зөрчлийг төслөн зогсоох 2 албан шаардлага, алдаа зөрчлийг давтан гаргахгүй байх 1 зөвлөмж өглөө.

5.1. Албан шаардлага

1. Бууны албан татвар 1,155.0 мянга, улсын тэмдэгт хураамж 13,833.0 мянга, газрын төлбөр 106,277.5 мянга, түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр 200.0 мянга, газрын дуудлага худалдаа 2,868.0 мянга, малын хөлийн албан татвар 52,295.4 мянган төгрөгөөр тус тус дутуу төвлөрсөн байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1 дэх "Аж ахуйн нэгж, байгууллага нягтлан бодох бүртгэлийн дараах зарчмыг баримтална" 5.1.1 дэх "Жинхэнэ хэрэгжилтийн", Үнэлгээ ба хуваарилалт батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна

Шийдвэрлэсэн нь: Төсвийн орлого, зарлагыг төлөвлөлтийг үндэслэлтэй төлөвлөж зарцуулах зөвлөмжийг хүргүүлэв.

2. Төрийн худалдан авах ажиллагааны цахим системд сумын Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих 293,175.0 мянган 4 төсөл арга хэмжээний тендерийг зарлаж худалдан авах ажиллагааг зохион байгуулсан байхад шилэн дансны цахим сайтын худалдан авах ажиллагааны тайланд 37,131.9 мянган төгрөгийн 1 төсөл, арга хэмжээг мэдээлээгүй байна.

Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1 дэх "Энэ хуулийн 3.1.1, 3.1.2-т заасан байгууллага, албан тушаалтан дараах мэдээллийг тогтмол мэдээлнэ", 6.1.1 дэх "тухайн жилийн төсөв, худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөө, орон нутгийн хөгжлийн сангийн төлөвлөлтийг жил бүрийн 01 дүгээр сарын 10-ны өдрийн дотор" гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Шилэн дансны мэдээллийг хуулийн дагуу үнэн зөв мэдээлж байх албан шаардлагыг хүргүүлж байна.

5.2. Зөвлөмж

1. Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2023 оны төсвийн гүйцэтгэл болон санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг ирүүлэхдээ төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг Төсвийн тухай хуулийн 54 дүгээр 54.5 дэх хэсэгт заасан бүрэлдэхүүн хэсгээр ирүүлээгүй байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 54 дүгээр зүйлийн 54.5 дахь “Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан нь дараах бүрэлдэхүүн хэсэгтэй байна”, 54.5.4 дэх “Хөтөлбөр, арга хэмжээнд зарцуулсан төсөв, хүрсэн үр дүн, түүний танилцуулга /хөтөлбөрийн гүйцэтгэлийн биелэлт, бодлогын зорилтын хэрэгжилт, түүний үр нөлөөнд хийсэн дүгнэлт, хөтөлбөрийн хүрээнд хэрэгжүүлсэн хөрөнгө оруулалтын арга хэмжээний биелэлт, тасарсан бол шалтгаан” гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Өгсөн зөвлөмж: Сумын ТТЗ-ийн санхүүгийн тайланг ирүүлэхдээ Төсвийн тухай хуулийн 54 дүгээр зүйлийн 54.5 -д заасан бүрэлдэхүүн хэсгээр ирүүлэх зөвлөмжийг хүргүүлж байна.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2024 оны 06 дугаар сарын 15 -ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

(мянган төгрөг)

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй	
							Тоо	Дүн	Тоо	Дүн

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

(мянган төгрөг)

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
	Тоо	Дүн	Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
			Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Бууны албан татвар 1,155.0 мянга, улсын тэмдэгт хураамж 13,833.0 мянга, газрын төлбөр 106,277.5 мянга, түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр 200.0 мянга, газрын дуудлага худалдаа 2,868.0 мянга, малын хөлийн албан татвар 52,295.4 мянган төгрөгөөр тус тус дутуу төвлөрсөн байна	1	176,628.9			1	176,628.9		
Баацагаан сумын Засаг даргын 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг ирүүлэхдээ Төсвийн тухай хуулийн 54 дүгээр зүйлийн 54.5 дахь хэсэгт заасан бүрэлдэхүүн хэсгээр тайланг ирүүлээгүй	1	0					1	0
Дүн	2	176,628.9			1	176,628.9	1	0

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

(мянган төгрөг)

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
	Тоо	Дүн	Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
			Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуультай холбоотой зөрчил								
Төрийн худалдан авах ажиллагааны цахим системд сумын Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих 293,175.0 мянган 4 төсөл арга хэмжээний тендерийг зарлаж худалдан авах ажиллагааг зохион байгуулсан байхад шилэн дансны цахим сайтын худалдан авах ажиллагааны тайланд 37,131.9 мянган төгрөгийн 1 төсөл, арга хэмжээг мэдээлээгүй байна.	1	37,131.9			1	37,131.9		
	1	37,131.9			1	37,131.9		

-----oOo-----